

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

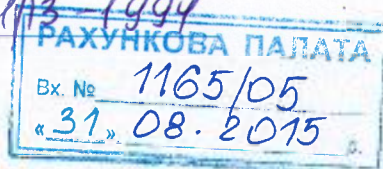
(Міненерговугілля України)

01601, м.Київ, вул. Хрещатик, 30, тел.: 206-38-44, 206-38-45, ф.: 531-36-92

E-mail: kanc@mev.energy.gov.ua, Код ЄДРПОУ 37471933

21.08.2015 № 01/3-1994

На № _____ від _____

Рахункова палата України

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України розглянуло Висновок Колегії Рахункової палати України до Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству енергетики та вугільної промисловості України на державну підтримку вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції, надісланий листом Рахункової палати України від 20.07.2015 № 04-1361 та повідомляє.

1. Щодо підготовки та подання Уряду на затвердження зміни та доповнення до Порядку використання бюджетних коштів за бюджетною програмою на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції.

Міненерговугілля на виконання пункту 266 Плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» у 2015 році (далі – План заходів), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 № 213-р та доручення Кабінету Міністрів України від 07.07.2014 № 24185/1/1-14 підготовлено проект Закону України «Про державну підтримку вугільної промисловості», який на даний час доопрацьовується з урахуванням принципів визначених у пункті 266 Плану заходів, міжнародного досвіду.

Крім того, Міненерговугілля розробляється Концепція Державної цільової економічної програми реформування вугільної промисловості на 2015 – 2020 роки, яку розроблено на виконання підпункту 2 пункту 6 витягу з протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 44, положення якої повинні бути відображені у зазначеному законопроекті.

Після доопрацювання підрозділами Міненерговугілля законопроект буде відправлено на розгляд і погодження до центральних органів виконавчої влади та до Мін'юсту для отримання юридичного висновку.

Зважаючи на викладене у пункті 3, внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткового покриття витрат вугледобувних підприємств, що включаються до собівартості готової товарної вугільної продукції, доцільно здійснити після прийняття Закону України «Про державну підтримку вугільної промисловості» та

вугледобувними підприємствами під час визначення розміру державної підтримки на часткове покриття витрат вугледобувних підприємств, що включаються до собівартості готової товарної вугільної продукції.

2. Щодо ліквідації Галузевої комісії Міністерства енергетики та вугільної промисловості як такої, що дублює функції структурних підрозділів Міністерства і створена з перевищенням повноважень, визначених Положенням про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України.

Галузева комісія – це дорадчий орган Міненерговугілля, який комплексно розглядає проблеми вугільної галузі та пропозиції, у тому числі щодо розподілу та перерозподілу бюджетних коштів, і рекомендує їх до затвердження.

Галузева комісія не дублює функції підрозділів Міністерства, оскільки тільки аналізує ситуацію та розглядає пропозиції, що підготовлені відповідальними виконавцями за бюджетні програми. Крім того, до складу Галузевої комісії входять представники вугільних профспілок, які не є працівниками Міністерства.

3. Привести Методичні рекомендації щодо прогнозування техніко - економічних показників діяльності вугледобувних підприємств, затверджені наказом Міненерговугілля від 17.11.2011 № 719, у відповідність із вимогами затвердженого Мінфіном Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

Методичні рекомендації щодо прогнозування техніко - економічних показників діяльності вугледобувних підприємств, які затверджено наказом Міненерговугілля від 17.11.2011 № 719 розроблені з урахуванням Галузових методичних рекомендацій з обліку витрат на виробництво готової вугільної продукції, затверджених наказом Мінвуглепрому від 31.01.08. № 48, які розроблені з урахуванням вимог положень (стандартів) бухгалтерського обліку (далі - П(С)БО) та погоджені Міністерством фінансів України.

Вугледобувні підприємства здійснюють калькулювання собівартості готової вугільної продукції за встановленою формою відповідно до зазначених Галузових методичних рекомендацій з обліку витрат на виробництво готової вугільної продукції. Всі витрати вугледобувних підприємств на випуск готової вугільної продукції розподіляються за видами діяльності, групуються за статтями витрат і відповідно включаються до складу виробничої собівартості продукції, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат. Таким чином формується собівартість готової вугільної продукції, тобто зведений кошторис витрат на виробництво.

Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» вугледобувними підприємствами формується виробнича собівартість реалізованої вугільної продукції, яка відображається у Звіті про фінансові результати (форма №2). До виробничої собівартості реалізованої продукції, відповідно до вимог Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.02.2013 за №336/22868 у «Звіт про фінансові результати», не включаються: «Адміністративні витрати», «Витрати на збут», «Інші операційні витрати». Витрати, що відображені у Звіті про фінансові результати (форма №2) у статтях «Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг),

виробленої товарної продукції.

Собівартість товарної вугільної продукції визначається шляхом виключення з витрат на виробництво готової вугільної продукції вартості готової вугільної продукції, використаної на виробничо-технічні потреби шахти (розрізу) і є синтезованим показником.

Вугледобувні підприємства розраховують показники відповідно до положень затверджених постановами Кабінету Міністрів України, в яких визначена термінологія та порядок розрахунку.

Крім того:

По-перше, нормативно – правовий акт Кабінету Міністрів України має вищу силу ніж наказ Мінфіну, яким затверджено П(С)БО 16 «Витрати».

По – друге, Галузеві методичні рекомендації з обліку витрат на виробництво готової вугільної продукції, затверджені наказом Мінвуглепрому від 31.01.08. № 48, які розроблені з урахуванням вимог положень (стандартів) бухгалтерського обліку та погоджені Міністерством фінансів України.

Зокрема, підпунктом 3 пункту 266 Плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» у 2015 році (далі – План заходів), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 № 213-р, передбачено розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту нормативно-правового акта щодо затвердження методики розрахунку собівартості товарної вугільної продукції вугледобувними підприємствами під час визначення розміру державної підтримки на часткове покриття витрат вугледобувних підприємств, що включаються до собівартості готової товарної вугільної продукції. Строк виконання зазначеного заходу 10 вересня 2015 року.

4. Щодо погодження з Міністерством фінансів України згідно з вимогами Порядку використання бюджетних коштів за КПКВК 1101110 Галузових методичних рекомендацій з обліку витрат на виробництво готової вугільної продукції, затверджених наказом Міністерства від 31.01.2008 № 48.

Мінвуглепром листом від 29.02.2008 № 244/06/04-02 направляв до Мінфіну на погодження Галузеві методичні рекомендації з обліку витрат на виробництво готової вугільної продукції, що затверджені наказом Міністерства від 31.01.2008 № 48. Мінфін погодився з тим, що Галузеві методичні рекомендації фактично передбачають перелік витрат із собівартості готової товарної продукції, що відображаються у бухгалтерському обліку.

5. Щодо забезпечення розробки та затвердження Методики формування цін на енергетичне вугілля, виходячи з його калорійності, технологічної цінності та світових цін.

Особливістю реалізації вітчизняної цінової політики у вугільній сфері є те, що вона законодавчо базується на ринковому ціноутворенні, але поєднана з елементами державного регулювання (встановлення фіксованої ціни на енергетичне вугілля для постачання на генеруючі компанії (ТЕС).

Відповідно до Закону України «Про природні монополії» до теплових електростанцій, які є складовими природної монополії та споживачами енергетичного вугілля, здійснюється державне регулювання тарифів на електро- та теплоенергію, тому традиційні, найбільш поширені, методи ціноутворення, такі як «витрати + прибуток», «цільового прибутку» та інші,

Враховуючи різні умови ціноутворення для вугільних шахт та ТЕС, високу собівартість вітчизняної вугільної продукції та суспільну необхідність її виробництва, існуюча практика передбачає для державних підприємств встановлення державних фіксованих цін на енергетичне вугілля для ТЕС та надання державної підтримки шахтам на покриття витрат виробництва та на його відтворення.

Формування цін на енергетичне вугілля за ринковим механізмом на основі попиту - пропозиції на теперішній час є практично неможливим, через недосконалість внутрішнього ринку та визначенням ціни на вугілля виходячи із тарифу на електричну енергію. Енергетичне вугілля є паливною складовою для виробництва електричної енергії, як суміжного ринку, що перебуває у стані природної монополії тому регулюється державою.

Нині діючі механізми формування ціни на енергетичне вугілля в залежності від його якості, що застосовуються в Україні та інших країнах світу, мають суттєві відмінності, що ускладнює співставлення цін на вугілля вітчизняного та іноземного виробництва. Зокрема, в Україні ціна визначається в залежності від таких показників якості як: марка, зольність та волога, в той час як у європейській практиці враховуються показники: енергетичної цінності (калорійності), виходу летких речовин, вмісту сірки.

На вугілля, що постачається на енергогенеруючі компанії (ГК ТЕС), рівень цін залежить від тарифів на електроенергію, які регулюються державою. Тому ціна на вугілля для потреб енергетики є опосередковано регульованою.

Середньозважена ціна 1 тонни купівлі вугілля протягом року закладається у Прогнозному балансі електроенергії, палива та витрат генеруючих компаній ТЕС.

Крім того, абзацом 3 пункту 1 Протоколу наради щодо Плану з підготовки паливно-енергетичного комплексу України до осінньо-зимового періоду 2015/16 року та його проходження від 29.07.2015 Міненерговугілля доручено із залученням експертів міжнародної міжвідомчої робочої групи з підготовки Національного плану реагування на надзвичайні ситуації у паливно-енергетичному комплексі на 2015-2016 роки підготувати та надати Кабінетові Міністрів пропозиції щодо моделі та методології визначення ціни на вугільну продукцію, що постачається на теплові електростанції та теплоцентралі.

Відповідно до пункту 7 Протоколу засідання Антикризового енергетичного штабу за участю Прем'єр-міністра України Яценюка А.П. від 03.08.2015 Міненерговугілля та НКРЕКП за участю міжнародних експертів визначити підходи щодо ціноутворення на вугільну продукцію з метою створення прозорої системи формування ціни на вугільну продукцію.

З метою удосконалення механізму ціноутворення на товарну вугільну продукцію вітчизняного виробництва, яке має видобуватись на засадах вільної конкуренції за умов відкритості внутрішнього ринку, та передбачає врахування рівня світових цін, недопущення застосування демпінгових схем, обмеження державної підтримки загальнодоступними обсягами субсидування, Міненерговугілля разом з фахівцями Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» розробило Методику формування ціни на енергетичне вугілля виходячи з його калорійності та технологічної цінності, яка доопрацьована з урахуванням правових норм СОТ та ЄС, а також відповідно до вимог нового ДСТУ 4083:2012 до якості вугілля для пилоподібного спалювання

6. Щодо запровадження контролю за станом і ціною реалізації підприємствами вугільної продукції та персональної відповідальності керівників підприємств за реалізацію вугілля комерційним структурам за цінами нижчими ніж ціни що, встановлені Міненерговугілля.

Ціни на вугілля та вугільну продукцію не регулюються, оскільки, вуглевидобувні підприємства не відносяться до природних монополій, та відповідно до статті 11 використовують вільні ціни, що встановлюються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін на всі товари, крім тих, щодо яких здійснюється державне регулювання цін.

Відповідно до діючого законодавства повноваження органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів) затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» (із змінами). Міненерговугілля не уповноважено здійснювати регулювання цін на вугільну продукцію, тому Міністерство не встановлює ніяких цін на неї.

Крім того, державними вугледобувними підприємствами щомісячно до Міненерговугілля надається інформація щодо обсягів, вартості та цін реалізації вугілля у розрізі марок, сортів та за напрямками реалізації (на енергетику, коксування та іншим споживачам) із зазначенням якісних показників.

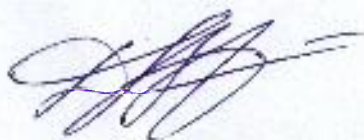
7. Щодо зобов'язання ДП «Львіввугілля» перегляду умови договору із постачальником електроенергії (ЛФ ДП «РЕМ») щодо обов'язковості доступу ДП «Львіввугілля» до засобів обліку електроенергії, згідно з показниками яких здійснюється оплата спожитої їм електроенергії.

На виконання рекомендацій Рахункової палати України керівника ДП «Львіввугілля» листом від 10.08.2015 № 2/13-2550 зобов'язано переглянути умови договору із постачальником електроенергії Львівською філією ДП «Регіональні електричні мережі» щодо обов'язковості доступу ДП «Львіввугілля» до засобів обліку електроенергії, згідно з показниками яких здійснюється оплата спожитої їм електроенергії.

8. Щодо визначення у паспорті бюджетної програми належних результативних показників, які б достовірно характеризували заходи, що здійснюються.

Проект паспорта бюджетної програми готується Міністерством енергетики та вугільної промисловості та подається на розгляд Міністерству фінансів на погодження. Крім того, орієнтовний перелік результативних показників визначено у додатку до Методичних рекомендацій щодо визначення результативних показників бюджетної програми, які затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 жовтня 2009 року № 1252 «Про результативні показники бюджетної програми».

Міністр

В.Демчишин